

Bladmuziek en de openbare bibliotheek

Plan van aanpak 2019-2020

17-04-2019

Inhoud

Inleiding	3
Aanleiding	3
Samenvatting.....	3
Totstandkoming	4
Vaststelling en Vervolg.....	4
1. De huidige situatie	5
1A Organisatie.....	5
1B Aanbod	6
1C De klant en het gebruik	9
1D Zicht- en vindbaarheid	10
1E Beschikbaarheid.....	11
2. Van IST NAAR SOLL 2018-2020.....	12
Actieplan: negen acties verdeeld over vijf aandachtsgebieden	12
Tijdspad	13
Afbakening	13
Financieel kader	14
2.1. Toelichting per actie	14
2.1A Organisatie.....	14
2.1B Aanbod	16
2.1C De klant en het gebruik	17
2.1D Zicht- en vindbaarheid	17
2.1E Beschikbaarheid.....	19
Bijlagen	21
Bijlage A: Deelnemerslijst werkgroep.....	21
Bijlage B: bladmuziekcollecties van openbare bibliotheken	22
Bijlage C: Deelnemers werkgroep Metadata.....	26

Inleiding

Dit document presenteert een plan van aanpak met betrekking tot bladmuziek in de openbare bibliotheek voor de beleidsperiode 2019-2020. Doel van dit plan is om organisatie rondom bladmuziek efficiënter in te richten en de toegang tot bladmuziek voor de klant op landelijk niveau te verbeteren.

In het eerste hoofdstuk wordt eerst de huidige situatie omschreven. In het tweede hoofdstuk volgt het actieplan om van deze huidige situatie naar de gewenste situatie te komen.

Aanleiding

In het Gezamenlijk Collectieplan is vastgesteld dat er een visie en plan van aanpak moet komen ten aanzien van bladmuziek. Naar aanleiding van deze afspraak is eerst het Visiestuk Bladmuziek en de Openbare Bibliotheek opgesteld. In dit stuk wordt de visie op bladmuziek aan de hand van vier uitgangspunten uitgewerkt. Onderstaand kader geeft deze visie en bijbehorende vier uitgangspunten beknopt weer. Onderliggend plan van aanpak geeft uitvoering aan deze visie voor de komende beleidsperiode.

Het is de gezamenlijke verantwoordelijkheid van het openbaar bibliotheeknetwerk om er voor te zorgen dat de doelgroep toegang heeft tot bladmuziek.

1. **Bladmuziek in relatie tot de wettelijke (kern)functies:** het aanbieden van bladmuziek past bij de kernfuncties 'bieden van mogelijkheden tot ontwikkeling en educatie' en 'laten kennis maken met kunst en cultuur'
2. **Aanbieden van bladmuziek op basis van vraag en beschikbare alternatieven:** Als er onder de doelgroep vraag is naar bladmuziek en er niet voldoende alternatieven aanwezig zijn is het de taak van de bibliotheek bladmuziek aan te bieden.
3. **De doelgroep van de openbare bibliotheek:** amateurmuzikanten en de cultuur-/muziekeducatie sector behoren tot de primaire doelgroep van de openbare bibliotheek voor wat betreft bladmuziek
4. **Zicht- vind- en beschikbaarheid van bladmuziek:** Als onderdeel van de openbare bibliotheekcollectie dient bladmuziek op landelijk niveau zicht- vind- en beschikbaar te zijn via de NBC. Daarnaast is het voor de klant van toegevoegde waarde de bladmuziekcollecties van de openbare bibliotheek geïntegreerd met andere publiek gefinancierde bladmuziekcollecties te ontsluiten en beschikbaar te stellen.

Samenvatting

Op dit moment is de vraag naar bladmuziek onder de doelgroep van de openbare bibliotheek klein maar wel aanwezig. Er zijn in het openbare bibliotheekstelsel diverse partijen die bladmuziek aanbieden. Buiten het openbare bibliotheek netwerk zijn er weinig (digitale)

alternatieven beschikbaar. Omdat de vraag naar bladmuziek relatief klein is zijn er echter steeds meer lokale bibliotheken die geen bladmuziek meer aanbieden.

Op landelijk niveau zijn er geen actuele afspraken zijn met betrekking tot de organisatie, het aanbod en het bewaarbeleid van bladmuziek. Dit gebrek aan afstemming leidt tot inefficiënte inzet van geld en middelen door bibliotheken en beperkingen in beschikbare titels voor de klant. Daarom zijn er drie acties met betrekking tot organisatie, de aanschaf- en het bewaarbeleid van bladmuziek op netwerkniveau opgenomen.

Omdat op dit moment de collectie op landelijk niveau niet altijd zicht- vind- en beschikbaar is voor de klant, zijn er voor deze aandachtspunten zes acties opgenomen.

Totstandkoming

Om tot een door het netwerk gedragen visie en plan van aanpak te komen is door de KB (opdrachtgever vanuit het Gezamenlijk Collectieplan) een werkgroep samengesteld met deskundigen en stakeholders op het gebied van bladmuziek.¹ Deze werkgroep heeft een voorbereidend adviesstuk opgesteld met een visie en een plan van aanpak. Dit stuk is vervolgens in overleg met de werkgroep door de KB vertaald in een separaat visiestuk en onderliggend plan van aanpak 2019-2020.

Vaststelling en Vervolg

Dit plan van aanpak is gezamenlijk met het visiestuk ter besluitvorming aangeboden aan de aan de bestuurders: management van bibliotheken die in het bezit zijn van bladmuziek en van de KB vanuit haar rol in het beheren van de digitale infrastructuur. Deze hebben met beide stukken ingestemd waarna ook de Stichting Plusbibliotheken hun akkoord op zowel de visie als onderliggend plan van aanpak heeft gegeven. Het visiestuk is tot slot vastgesteld in de directievergadering van de KB en onderliggend plan van aanpak voor 2019-2020 zal worden uitgevoerd door de genoemde partijen.

Uitgangspunt is dat het visiestuk geldig blijft voor de langere termijn en dat waar nodig tweejaarlijks een nieuw plan van aanpak wordt opgesteld.

¹ Zie bijlage B voor de deelnemerslijst aan de Landelijke Werkgroep Bladmuziek openbare bibliotheken

1. De huidige situatie

Onderstaand volgt een omschrijving van de huidige situatie waarbij antwoord wordt gegeven op de vragen in onderstaand kader.

- Organisatie** – Wat is de organisatiestructuur rondom bladmuziek?
- Aanbod** – Waaruit bestaat het marktaanbod bladmuziek en dat van de bibliotheek? Hoe wordt dit aangeschaft en bewaard?
- Klant en gebruik** – Hoe groot is het (potentiële) gebruik door de klant?
- Zicht- en vindbaarheid** – In welke mate is bladmuziek landelijk zicht- en vindbaar?
- Beschikbaarheid** – In welke mate is bladmuziek landelijk beschikbaar?

1A Organisatie

Openbare bibliotheken opereren met betrekking tot bladmuziek in een breder netwerk van partijen die publiek gefinancierde bladmuziekcollecties beheren. Hieronder wordt eerst een beeld geschetst van dit bredere netwerk. De organisatie van bladmuziek binnen de openbare bibliotheeksector wordt in de daarop volgende paragraaf uiteengezet.

Organisatie van (blad)muziek in het bredere netwerk

Onderstaande tabel geeft een indruk van de diverse organisaties en de gebruikersgroepen.

Gebruikersgroep	Openbare bibliotheken	Conservatoria	Universiteits- bibliotheken	Musidesk ²	Frysk muzyk argyf ³	Stichting Omroep muziek Nederland (SOM) ⁴
Amateurmuzikanten: recreatief thuisgebruik	•			•		•
Amateurmuzikanten: Kleine groepen	•			•		•
Orkest (musici / dirigenten)				•		•
hfabra (musici / dirigenten)				•		
Erfgoed				•	•	•
Hbo (conservatoria, studenten / docenten) ⁵	•	•		•		
Universitair (wetenschappelijk onderzoek)			•			•

² Musidesk is ondergebracht bij Rijnbrink (POI) in Arnhem en Nijverdal en onderhoudt twee verschillende bladmuziek collecties. Ten eerste de provinciale achtergrond collectie voor bibliotheken in Overijssel en Gelderland. Ten tweede sets orkest muziek voor harmonie-fanfare brassband orkesten.

³ Het Frysk Muzyk argyf is gevestigd in de bibliotheek Leeuwarden maar heeft een provinciale functie: bewaren en ontsluiten van bladmuziek van Friese componisten. Het argyf heeft een eigen catalogus en webshop maar geen uitleenfunctie. Verkoop van pdf/kopie of doorverwijzing naar uitgeverij.

⁴ SOM beheert de bladmuziekcollectie die oorspronkelijk bedoeld was ter gebruik voor radio- en televisieprogramma's. Vaak handgeschreven, uniek materiaal met erfgoed waarde. Haar website Muziekschatten geeft toegang tot de online catalogus en gedigitaliseerde bladmuziek.

⁵ Waar in de buurt van de bibliotheek ook een conservatorium gevestigd is maken studenten hiervan vaak ook gebruik van de collectie van de openbare bibliotheek.

Daarnaast is er de Nederlandse Vereniging van Muziekbibliotheken, Muziekarchieven en muziekdocumentatie centra (NVMB). De NVMB is de branchevereniging voor iedereen die werkt met muziek in openbare, wetenschappelijke en institutionele bibliotheken en archieven.⁶

De KB is niet in bovenstaand overzicht opgenomen omdat zij geen gedigitaliseerde of fysieke bladmuziek opneemt in de collectie. Wel wil de KB een rol spelen als het gaat om het vergroten van de vindbaarheid van collecties bladmuziek⁷. De reden dat KB geen bladmuziek opneemt in haar collectie is dat de focus van de KB primair op het geschreven woord ligt. Het verwerken van bladmuziek is ook niet haar expertise en de collectie bladmuziek is dan ook verre van compleet. De KB ziet vanuit haar contentstrategie 2019-2022⁸ geen rol voor zich weggelegd voor het borgen van duurzame toegang tot collecties bladmuziek van muziekbibliotheken. Die taak past in de ogen van de KB beter bij (een samenwerkingsverband van) de muziekbibliotheken zelf waar de belangrijkste collecties in beheer zijn.

Organisatie van (blad)muziekcollecties in het OB-netwerk

Binnen de openbare bibliotheeksector beheren bibliotheken afzonderlijk van elkaar een collectie bladmuziek voor hun eigenlijk werkgebied. Daarnaast zijn er twee vormen van provinciale/landelijke samenwerking:

Provinciaal:

- Musidesk beheert in de provincies Gelderland en Overijssel de provinciale achtergrond collectie bladmuziek
- De ZB | Bibliotheek beheert eveneens een centrale achtergrond collectie voor de klanten van bibliotheken in Zeeland

Landelijk

- De plusbibliotheken hebben een werkgroep Muziek samengesteld. Op voordracht van deze werkgroep zijn in het gezamenlijke collectieplan van de plusbibliotheken (2016) voorstellen geformuleerd voor het collectioneren van bladmuziek. Er is (nog) geen monitoring ingericht op de uitvoering en het effect hiervan.
- Tot slot is de KB is vanuit haar regierol verantwoordelijk voor de coördinatie van het collectieplan en de hierin opgenomen afspraak over bladmuziek. De uitvoering hiervan is een taak van het netwerk zelf.

1B Aanbod

In deze paragraaf wordt het aanbod bladmuziek omschreven. Allereerst wordt ingegaan op het beschikbare marktaanbod zowel fysiek als digitaal. Opvallend is dat er nog nauwelijks 'born digital' materiaal is en dat digitaal uitlenen nog niet tot de mogelijkheden behoort. Vervolgens

⁶ Voor meer informatie over de NVMB, zie: <https://nvmb.wordpress.com/over/>

⁷ Zie ook toelichting onder actie 7 van het actieplan (p.19)

⁸ Deze contentstrategie is momenteel nog in concept. Nadere communicatie over het collectiebeleid van de KB volgt in 2019.

wordt ingegaan op de bladmuziekcollectie van de openbare bibliotheken die in totaal uit ongeveer 355 duizend banden bestaat. Tot slot wordt ook de wijze waarop openbare bibliotheken dit aanbod aanschaffen en het bewaarbeleid kort toegelicht.

Marktaanbod bladmuziek

Fysiek bladmuziek

Fysieke bladmuziek komt in Nederland op de markt via een krimpend aantal uitgeverijen. Er zijn een paar grote spelers die alles opkopen. De grootste is Hal Leonard uit Verenigde Staten waarvan het distributiecentrum voor Europa in Heerenveen is gevestigd. Het fysieke aanbod wordt verkocht via webshops of uitgeleend via bibliotheken. De fysieke bladmuziekwinkel is vrijwel volledig uit het straatbeeld verdwenen.

Digitale bladmuziek

Uitgeverijen brengen nog geen gestandaardiseerde digitale bladmuziek uit. Ze vrezen voor illegale verspreiding die digitaal nog makkelijker zou zijn dan via het kopieerapparaat. Hierdoor is er nog geen mogelijkheid om bladmuziek digitaal uit te lenen. Om dit op te lossen ontwikkelt Musidesk in overleg met Nederlandse uitgevers en muziekbonden een portal voor uitlenen van digitale muziek (in eerste instantie HAFABRA, later wellicht voor openbare bibliotheek leden). Het uitlenen van bladmuziek is juridisch gezien een complexe aangelegenheid: net als bij e-books kan muziek digitaal uitlenen niet onder het leenrechtstelsel vallen en moet met aparte licenties worden gewerkt.

Het materiaal dat nu digitaal beschikbaar is bestaat uit gedigitaliseerde erfgoed collecties, zelfstandig door de componist uitgegeven werken en veel illegaal materiaal. Deze materialen kunnen (tegen betaling) worden gedownload maar niet geleend. Voorbeelden van legaal beschikbare gedigitaliseerde collecties zijn de eerder genoemde omroepcollectie van SOM en die van IMSLP Petrucci Music Library⁹. Petrucci omvat 40.000 klassieke (vaak verouderde), rechtenvrije bladmuziekitems. Deze collectie is openbaar toegankelijk via een eigen website en wordt ook via de NBC ontsloten.

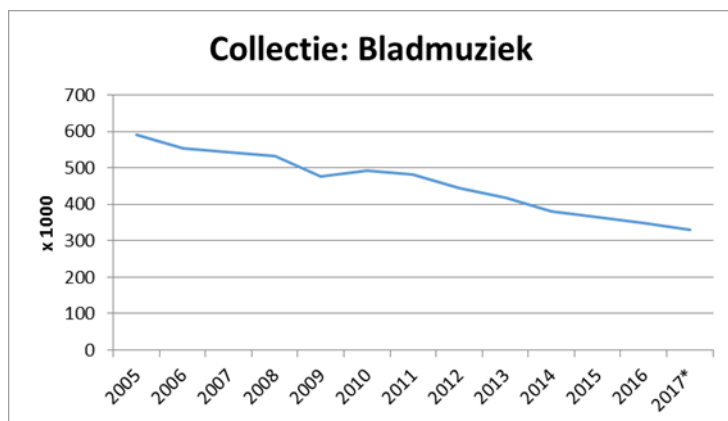
Tot slot worden er ook apps en andere software ontwikkeld ten behoeve van bladmuziek. Op de verkoopsites van uitgeverijen zijn steeds vaker apps te vinden voor bladmuziek. Deze zijn bedoeld voor productpromotie en meelesen maar niet geschikt voor meespelen. In nieuwe fysieke bladmuziek uitgaven staat vaak een code om via de website van de uitgeverij toegang te krijgen tot een e-book en interactieve feed-back software. De benodigde content hiervoor is nog niet gestandaardiseerd.

Fysieke bladmuziek collecties openbare bibliotheek

De fysieke bladmuziekcollectie van de openbare bibliotheeksector bestaat uit ongeveer 355 duizend banden. Hiervan zijn 329.170 banden in bezit van openbare bibliotheken en 25.000 van

⁹ Zie: <https://imslp.org/>

Musidesk. Zoals in figuur 1 te zien is, is de omvang van de collectie van openbare bibliotheek de afgelopen jaren steeds verder afgenomen.¹⁰

Figuur 1: Collectie omvang bladmuziek openbare bibliotheken (Bron: Bibliotheekstatistieken CBS)

Deze collectie is in het bezit van 94 (van de in totaal 149) bibliotheekorganisaties. Er zijn 43 bibliotheekorganisaties die een collectie hebben die uit meer dan 100 banden bestaat, waarvan er 29 meer dan 1000 banden bladmuziek in hun bezit hebben. Bij 23 van de bibliotheekorganisaties bestaat de bladmuziekcollectie uit minder dan 10 banden.

Aanschaf fysieke collecties door openbare bibliotheken

Musidesk koopt voor 22 bibliotheken centraal bladmuziek in op basis van vooraf door hen opgestelde profielen. Via deze Landelijke Dienstverlening Bladmuziek ontvangen zij een hoge inkoopkorting en worden materialen plankklaar (gemetadateerd en fysiek ingewerkt) aangeleverd. Andere bibliotheken kopen bladmuziek in bij een muziekhandel op basis van een collectieprofiel.

Bewaarbeleid fysieke collecties

In 2005 hebben de plusbibliotheken een gezamenlijk bewaarbeleid opgesteld voor bladmuziek. Sinds die tijd is het bewaarbeleid niet meer geactualiseerd en wordt dit ook niet meer gemonitord.

Ook buiten de openbare bibliotheeksector is er geen nationale instelling die verantwoordelijk is voor het bewaren van bladmuziek. Dat betekent dat er geen plek is waar openbare bibliotheken hun bladmuziek collecties heen kunnen brengen wanneer zij deze niet langer meer willen bewaren. Wel voeren de CDR, Stichting Beeld en Geluid¹¹ en SOM samen met de KB gesprekken over het bewaarbeleid van muziek in brede zin (audio en bladmuziek).

¹⁰ Peildatum: 31 december 2017. Zie bijlage A voor een overzicht van bladmuziekcollecties (en bijbehorende uitleenfrequenties) van openbare bibliotheken (exclusief POI's).

¹¹ CDR en Beeld en Geluid vervullen beiden een nationale (erfgoed) functie aangaande muziek

1C De klant en het gebruik

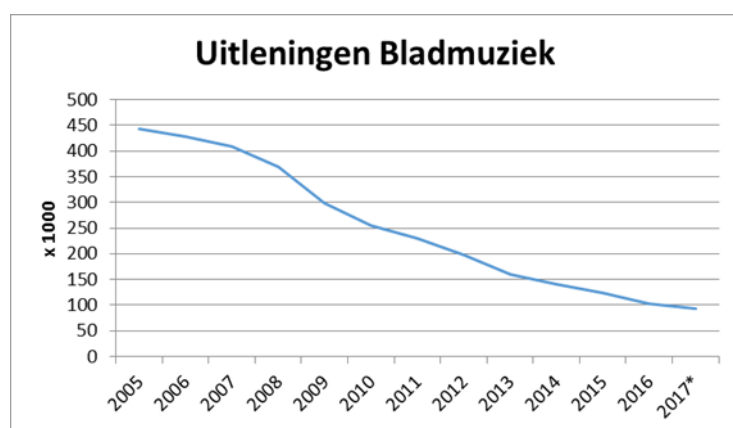
De gebruikersgroep amateurmuzikanten

In Nederland maken ongeveer 3 miljoen mensen in hun vrije tijd muziek. Dit blijkt uit onderzoek van Het Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst (LKCA).¹² Niet voor elke vorm van muziek maken zal echter bladmuziek worden gebruikt (zoals bijvoorbeeld bij dj'en). Uit in 2011 in opdracht van de Plusbibliotheken uitgevoerd onderzoek blijkt dat 92% van de door hen ondervraagde muziekbeoefenaars (wel en geen lid van de bibliotheek) gebruik maakt van bladmuziek¹³. Er is geen recentere onderzoek beschikbaar.

Gebruik van de bladmuziekcollecties van de bibliotheek

In 2017 zijn er 91.725 uitleningen geweest vanuit de bladmuziek collecties van de openbare bibliotheken.¹⁴

Brengen we dit in verband met de 3 miljoen muziekbeoefenaars dan betekent dit dat zij gemiddeld 0,03 banden per jaar leenden. Meer voor de hand ligt de aanname dat een veel kleiner deel van deze gebruikersgroep gebruik maakt van de collectie. Er zijn echter geen cijfers beschikbaar over het aantal bibliotheekleden dat bladmuziek heeft geleend.

Figuur 2: Collectie omvang Bladmuziek (Bron: Bibliotheekstatistieken CBS)

In bovenstaande figuur is te zien dat het aantal uitleningen, net als de omvang van de bladmuziekcollectie, door de jaren heen is afgenomen. De gemiddelde uitleenfrequentie van bladmuziek is beduidend lager dan die van boeken: gemiddeld 0,3 uitleningen per band per jaar vs 2,7. Hierbij moeten wel drie kanttekeningen worden gemaakt:

- Ten eerste is er relatief veel sprake van ongeregistreerd gebruik. Klanten maken vaak kopieën van (enkele passages uit) een exemplaar. Ook komen, als gevolg van het

¹²Het LKCA verzamelt jaarlijks gegevens over het beoefenen van kunstzinnige en creatieve activiteiten in Nederland. In de Monitor Amateurkunst 2017 valt te lezen dat in dit jaar 19% van de Nederlandse bevolking boven de zes jaar (3 miljoen mensen) muziek maakte in hun vrije tijd.

LKCA (2017). *Kunstzinnig en creatief in de vrije tijd; Monitor Amateurkunst*, p9.

¹³ Markteffect BV(2011) Bladmuziek Behoeftenonderzoek Bibliotheek Eindhoven <op aanvraag beschikbaar>

¹⁴ Dit aantal is gebaseerd op de WSOB gegevenslevering 2017, zie bijlage B.

verdwijnen van de fysieke bladmuziek winkel, muziek liefhebbers en docenten regelmatig bladmuziek inzien in de bibliotheek. Hier beoordelen zij of het geschikt is, vervolgens schaffen zij het online aan.

- Ten tweede heeft bladmuziek een langere leenduur dan boeken. Doordat bladmuziek niet gelezen wordt maar bestudeerd, kan dit oplopen van 6 weken tot 6 maanden.
- Ten derde is de gebruikersgroep voor bladmuziek veel kleiner dan die van boeken: er zijn bijna vier keer zoveel lezers dan muzikmakers in Nederland zijn. Zoals eerder benoemd maakt 19% van de Nederlandse bevolking muziek in hun vrije tijd. Hier tegenover staat een percentage van 72% van de bevolking dat in hun vrije tijd minstens 10 minuten per week leest.¹⁵ Een lagere uitleenfrequentie is daarom niet verwonderlijk. Elke collectioneur zal erkennen dat hoe kleiner een gebruikersgroep is, hoe meer banden er per gebruiker nodig zijn om toch nog een collectie met voldoende keuze samen te stellen.

1D Zicht- en vindbaarheid

Bladmuziek collecties van openbare bibliotheken zijn op dit moment ontsloten via de NBC+. Titelbeschrijvingen worden gemaakt in het GGC waarna de collectie voor de klant zichtbaar is via de catalogus van de eigen lokale bibliotheek en op landelijk niveau via bibliotheek.nl.¹⁶ Daarnaast is de collectie van Musidesk ook te raadplegen via hun eigen catalogus¹⁷.

Zichtbaarheid via de nationale bibliotheek catalogus

Op bibliotheek.nl is niet direct zichtbaar dat de bibliotheek ook bladmuziek aanbiedt. Op de homepage zijn er voor diverse collectieonderdelen knoppen aangemaakt. Deze knoppen attenderen de klant op de aanwezigheid van de betreffende collectieonderdelen en komen zo de zichtbaarheid ten goede. Hier ontbreekt echter een knop voor bladmuziek.¹⁸ Voor de andere collectieonderdelen geldt dat wanneer de klant op deze knop klikt hij of zij in de catalogus alleen naar items binnen het betreffende collectieonderdeel zoekt.

Vindbaarheid via de nationale bibliotheek catalogus

Binnen de catalogus op bibliotheek.nl of op de website van de lokale bibliotheek kan de klant zijn of haar zoekresultaten wel zelf filteren op bladmuziek. Verdere bladmuziek specifieke zoekingen (o.a. bezetting/instrument) ontbreken echter, waardoor de klant niet altijd even eenvoudig geschikte bladmuziek kan vinden. Deze opties zijn wel aanwezig in bijvoorbeeld de eigen webcatalogus van Musidesk.

Geïntegreerde ontsluiting van bladmuziekcollecties in het netwerk

Op dit moment is er (nog) geen nationale catalogus waar ook de bladmuziekcollecties van instellingen buiten het openbare bibliotheeknetwerk in zichtbaar zijn. Voor de

¹⁵ Dit blijkt uit het rapport Lees:tijd van het Sociaal en Cultureel Planbureau (2018): Lees:Tijd Lezen in Nederland

¹⁶ Zie de [bladmuziek sectie](#) binnen de nationale catalogus op bibliotheek.nl

¹⁷ Zie de [catalogus](#) sectie op de website van Musidesk

¹⁸ Er is wel een knop 'muziek', hier is echter alleen audio onder opgenomen.

bladmuziekgebruiker is dit een beperking. Als een stuk niet beschikbaar is bij de openbare bibliotheek of een andere instelling waar de gebruiker als eerste zoekt, zal hij of zij de catalogi van andere instellingen afzonderlijk moeten raadplegen om te zien of het stuk daar wel beschikbaar is. Ook voor de instellingen is dit een beperking omdat bladmuziekcollecties door het gebrek aan een totaaloverzicht moeizaam op elkaar kunnen worden afgestemd.

1E Beschikbaarheid

Klanten van de openbare bibliotheek hebben toegang tot de bladmuziekcollectie van hun eigen lokale bibliotheek en daarnaast via IBL tot de collecties van bibliotheken in hun provincie en de plusbibliotheken buiten de provincie. Omdat niet elke bibliotheek met een grote bladmuziek collectie (o.a. de Bibliotheek Enschede en Musidesk) een plusbibliotheek is, hebben klanten van de openbare bibliotheek op dit moment nog geen toegang tot de gehele landelijke collectie bladmuziek.

2. Van IST NAAR SOLL 2018-2020

Hieronder worden per aandachtsgebied de acties benoemd die zullen worden uitgevoerd om van de in de vorige paragraaf beschreven huidige situatie (IST) naar de gewenste situatie (SOLL) te komen.

Doel van dit plan is om in lijn met de visie de huidige bladmuziek collecties van de openbare bibliotheken net zo eenvoudig en gestroomlijnd (hogere zicht- vind- en beschikbaarheid) voor haar doelgroep beschikbaar te stellen als hun boeken. De meerwaarde is evident: groter aanbod voor de gebruikers en efficiënt beheer van de collecties.

Actieplan: negen acties verdeeld over vijf aandachtsgebieden

Om dit te resultaat te bereiken worden negen acties voorgesteld die elk betrekking hebben op een specifiek aandachtsgebied. Onderstaande tabel geeft een beknopt overzicht van deze acties die in paragraaf 2.1 nader worden toegelicht.

Tabel 2: Actieplan van IST naar SOLL

		Actie
Organisatie	1	Aansluiting partijen met bladmuziekcollecties binnen het netwerk van openbare bibliotheekvoorzieningen op werkverband van grote collectiebibliotheken.
Aanbod	2	Verkennen van mogelijkheden voor optimalisatie van het fysieke aanbod door gecentraliseerde aanschaf
	3	Opstellen en monitoren van bewaarbeleid bladmuziek openbare bibliotheken in relatie tot collecties in het netwerk
Klant en gebruik	4	In kaart brengen van de klantreis van de bladmuziekgebruiker
Zicht- en vindbaarheid	5	Indienen van een voorstel bij de KB met betrekking tot de zicht- en vindbaarheid van bladmuziek in de NBC+
	6	Onderzoeken hoe de metadata van bladmuziek (met name de bezettingscodes) verbeterd kan worden in het GGC of een andere databank in relatie tot de NBC+ en de plannen van SOM en CDR voor de ontwikkeling van een (blad)muziekplatform.
	7	Indienen een subsidieaanvraag bij Stichting Pica voor digitalisering van eerste pagina's bladmuziekbanden (notenvoorbeeld) t.b.v. inschatting moeilijkheidsgraad
	8	Medewerking verlenen aan de plannen van SOM en CDR voor de ontwikkeling van een digitaal platform voor de ontsluiting van publiek gefinancierde (blad)muziek collecties in Nederland
Beschikbaarheid	9	Partijen binnen het openbaar bibliotheek netwerk stellen hun bladmuziekcollectie landelijk beschikbaar met behulp van de nieuwe IBL voorziening (IBL-V). Vergoeding hiervan vindt plaats via een clearinghouse constructie onder beheer van SPN.

Afbakening

Dit plan heeft in eerste instantie betrekking op de bladmuziekcollecties en klantgroepen van de openbare bibliotheek. Het omschrijft de acties en verantwoordelijkheden vanuit dit perspectief. Ook buiten het openbare bibliotheeknetwerk worden echter acties ondernomen met betrekking tot bladmuziek. Sommige van deze acties hebben ook invloed op de zicht- vind- en zichtbaarheid van bladmuziek voor klanten van de openbare bibliotheek. In dat geval zijn deze acties ook benoemd in het plan van aanpak. Partijen uit de openbare bibliotheeksector werken wel aan deze acties mee maar vervullen hier geen leidende rol in.

Tijdspad

De hierboven genoemde acties laten zich onderverdelen in direct uitvoerbare acties en acties die vragen om van verder onderzoek, financiën en acties van derden.

Realisatie in 2019 (actie 1, 3 en 9)

In de basis zal het goed haalbaar zijn om:

- bibliotheken met een bladmuziekcollectie aan te sluiten op het werkverband van grote collectie bibliotheken (actie 1)
- een bewaarbeleid op te stellen en te monitoren (actie 3).
- Bladmuziekcollecties van alle partijen in het openbaar bibliotheek netwerk landelijk beschikbaar te stellen (actie 9)

Deze acties zullen dan ook direct na vaststelling van dit plan worden uitgevoerd

Realisatie o.b.v. vervolgonderzoek en subsidies (acties 4, 5, 6, 7 en 8)

Ook is het zeer wenselijk als:

- bladmuziek via de NBC beter zicht- en vindbaar wordt via de NBC+ (actie 5)
- de metadata in het GGC verbeterd kan worden (actie 6)
- De eerste pagina's bladmuziek gedigitaliseerd kunnen worden (actie 7)
- Er een landelijk platform komt voor bladmuziek (8)

Om dit te realiseren zal eerst verder onderzocht wat de (financiële) mogelijkheden zijn. De acties verwijzen (in combinatie met actie 4: inzicht in de klantreis) naar de stappen die hier voor nodig zijn. Deze tussenstappen zullen in 2019 worden gestart.

Realisatie afhankelijk van lokale keuze: actie 2

Het kan (efficiency) voordelen opleveren als:

- Bladmuziek centraal gecollecteerd wordt

Het deelnemen aan de centraal collectioneringsdienst van Musidesk blijft echter een lokale keuze. Dit betekent dat deze actie niet tijdsgebonden is maar dat bibliotheken ten alle tijden kunnen besluiten hier gebruik van te maken.

Financieel kader

Op structurele basis zijn er geen extra financiële middelen nodig ten behoeve van bladmuziek. De acties op organisatie- en aanbodniveau (actie 1 t/m 3) hebben als doel bestaande (financiële) middelen efficiënter in te zetten. Die kosten zijn verdeeld over diverse partijen die elk hun eigen taken en verantwoordelijkheden hebben met betrekking tot bladmuziek. Deze verdeling is terug te vinden in paragraaf 2a: organisatie. Dit levert met betrekking tot bladmuziek geen structurele wijziging van de inzet van financiële middelen op, met uitzondering van de vergoeding van landelijke leveringen via het clearinghouse (actie 9).

De acties met betrekking tot het verbeteren van de vind en de zichtbaarheid (actie 5 t/m 8) vragen om een grotere eenmalige investering. Het exacte bedrag is afhankelijk van de plannen die uit de acties voortkomen en kan dus nog niet worden genoemd. Zodra deze plannen er zijn zal een kosten/ baten afweging worden gemaakt en worden onderzocht of gebruik kan worden gemaakt van subsidies van externe partijen als PICA of NDE.

Uitzondering hierop is de actie met betrekking tot het indienen van een subsidieaanvraag voor digitalisering van de eerste pagina's bladmuziek (actie 7). Deze subsidieaanvraag is inmiddels ingediend en goedgekeurd. Het betreft een bedrag van €43.125 .

2.1. Toelichting per actie

Hieronder volgt per actie een toelichting en worden de betrokken partijen en planning benoemd. Vooruitlopend op het nog in te richten Collectie Werkverband (actie 1) wordt dit werkverband vaak als één van de partijen benoemd om de actie uit te voeren. Dit wil echter niet zeggen dat met de uitvoering van deze acties moet worden gewacht tot dit werkverband is opgericht. Tot die tijd kunnen de acties worden opgepakt door de partijen met bladmuziek die in dit werkverband zitten zullen nemen (zoals omschreven in paragraaf 2.1A).

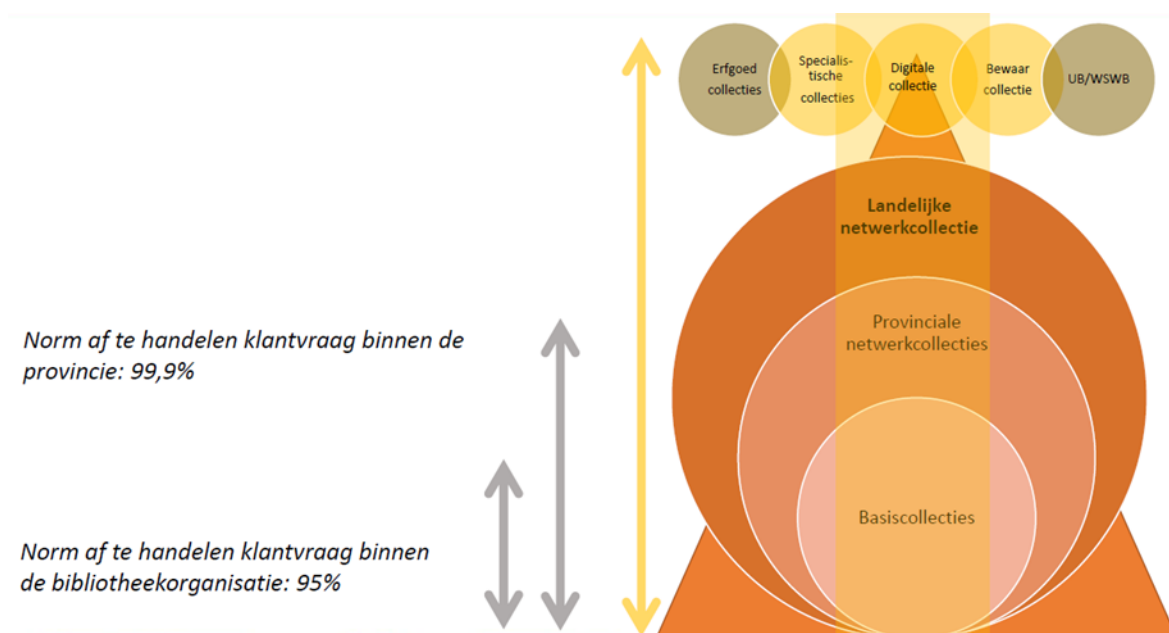
2.1A Organisatie

Voor de organisatie van bladmuziek in het openbaar bibliotheek netwerk zal worden aangesloten op het nieuwe beleidskader voor landelijke (plus) collecties dat in mei 2018 is vastgesteld.

In de bij dit beleidskader behorende uitvoeringsagenda¹⁹ zijn een aantal uitgangspunten voor collecties met een landelijke functie vastgelegd. Er is afgesproken dat collecties die uitsluitend op landelijke schaal efficiënt en effectief zijn aan zullen worden gesloten op het model voor landelijke collecties. Het figuur op de volgende pagina geeft dit model schematisch weer.

¹⁹ Zie voor dit model de [uitvoeringsagenda](#) die is opgesteld naar aanleiding van de herijking van de plusfunctie.

Figuur 1: model landelijke (plus) collecties.

De landelijke netwerkcollectie en specialistische collecties

Het figuur laat zien dat de landelijke netwerkcollectie bestaat uit basiscollecties en provinciale netwerkcollecties. De basiscollecties zijn de collecties van de bibliotheekorganisaties die zij voor hun eigen werkgebied samenstellen. De provinciale netwerkcollectie is een optelling van deze collecties plus een mogelijke aanvulling met een achtergrondcollectie van de POI. De landelijke netwerkcollectie is een optelling van al deze collecties bij elkaar. Doordat alle bibliotheken landelijk gaan leveren (zie actie 8) fungeert deze collectie als landelijke netwerk collectie.

Daar boven zijn een aantal collecties die niet door het netwerk gezamenlijk verzorgd worden. Deze collecties worden beheert door een specifieke partij en hebben een landelijke functie. Voorbeelden hiervan zijn de digitale collectie (verzorgd door de KB) of de muziekdragerscollectie van de CDR.

Positie van bladmuziek in het model van landelijke (plus) collectie

Bladmuziek gaat een bijzondere positie innemen binnen dit model. Deze collectie fungeert zowel als landelijke netwerkcollectie als specialistische collectie. De landelijke netwerk collectie wordt verzorgd vanuit de verschillende bibliotheekorganisaties die een bladmuziek collectie beheren voor hun eigen werkgebied. De collectie van Musidesk is echter volledig gericht op bladmuziek en daarmee een specialistische collectie. Deze collectie is in de huidige situatie alleen toegankelijk binnen de provincies Gelderland en Overijssel. Maar doordat alle bibliotheekorganisaties en POIs straks landelijk kunnen leveren (zie actie 8) krijgt ook deze collectie een landelijke functie.

Aansluiting op landelijk collectie werkverband

In de uitvoeringsagenda bij de landelijke (plus) collecties is eveneens vastgelegd dat er een landelijk collectie werkverband zal worden ingericht. Dit werkverband zal bestaan uit bibliotheken met een grote collectie en andere, specialistische, collecties die interessant zijn voor het landelijk leenverkeer. Dit werkverband is verantwoordelijk voor de monitoring en

afstemming van de landelijke netwerkcollectie. Ook de afstemming met de (digitale) collecties van andere partijen is een belangrijk aandachtspunt van dit werkverband. Zowel de openbare bibliotheken met een (grote) collectie bladmuziek als Musidesk zullen worden uitgenodigd aan te sluiten op dit werkverband.

Actie 1

Aansluiting partijen met bladmuziekcollecties binnen het netwerk van openbare bibliotheekvoorzieningen op werkverband van grote collectiebibliotheken.

Verantwoordelijk	Kwartiermakers werkverband
Planning	2019

2.1B Aanbod

Aanschaf

De dalende omvang van de collectie bladmuziek versterkt de noodzaak om de verschillende collecties goed op elkaar af te stemmen. Op deze manier kan een zo groot mogelijke titelspreiding behouden worden. Een mogelijke manier van verdere afstemming is centraal collectioneren zoals dit door Musidesk nu al voor 22 bibliotheken op landelijk niveau wordt verzorgd. Het is zinvol om te verkennen of er meer bibliotheken van deze dienst gebruik willen maken.

Actie 2

Verkennen van mogelijkheden voor optimalisatie van het aanbod door gecentraliseerde aanschaf

Verantwoordelijk	Werkverband (incl. Musidesk)
Planning	2019

Bewaarbeleid

Met de oprichting van het werkverband en de hier binnen te maken afspraken over algemeen bewaarbeleid, zal ook het bewaarbeleid van bladmuziek worden meegenomen. Deelnemende partijen maken gezamenlijk afspraken over in welke mate bladmuziek titels in het openbaar bibliotheeknetwerk behouden blijven en welke bibliotheken de door andere bibliotheken afgestane exemplaren eventueel willen overnemen.

Actie 3

Opstellen en monitoren van bewaarbeleid bladmuziek openbare bibliotheken in relatie tot collecties in het netwerk

Verantwoordelijk	Werkverband (incl. Musidesk)
Planning	2019

Voor exemplaren die de bibliotheeksector niet meer wil bewaren maar die nergens anders in het bredere netwerk meer verkrijgbaar zijn, dient bij voorkeur een ander onderkomen te worden

gezocht. De mogelijkheid hiertoe is afhankelijk van de uitkomst van de in paragraaf 3.1b genoemde gespreksvoering over het bewaarbeleid van muziek in algemene zin. Wanneer duidelijk is hoe het bewaarbeleid in het bredere netwerk zal worden ingericht, kan in het bewaarbeleid van de openbare bibliotheken worden geëxpliciteerd hoe bibliotheken hier mee om gaan.

Digitale bladmuziek collecties

Voor de komende beleidsperiode is, er wegens het gebrek aan geschikte digitale collecties voor het openbaar bibliotheekstelsel geen directe actie met betrekking tot digitale collecties. Mocht hier verandering in komen dan kunnen partijen die gedigitaliseerde bladmuziek willen aanbieden aan klanten van de openbare bibliotheek hiervoor een verzoek indienen bij de KB-inkoopcommissie digitale content²⁰.

2.1C De klant en het gebruik

We hebben gezien dat het gebruik van de collectie bladmuziek relatief laag is en dat slechts een klein deel van de potentiële gebruikersgroep hier gebruik van maakt. Dit heeft mogelijk voor een groot deel te maken met de gebrekkige zicht- vind- en beschikbaarheid van bladmuziek. De acties die in volgende paragrafen (2.1D: Zicht- en vindbaarheid en 2.1D: Beschikbaarheid) worden genoemd zullen kunnen het gebruik positief beïnvloeden. Bij deze acties is het van belang goed aan te sluiten bij het klantreis van de bladmuziekgebruiker. Waar begint deze met zoeken naar bladmuziek, via welke kanalen komt hij/zij vervolgens aan bladmuziek en hoe past de bibliotheek hierin?

Actie 4

In kaart brengen van de klantreis van de bladmuziekgebruiker

Verantwoordelijk

Werkverband (incl. Musidesk) in overleg met de KB

Planning

2019

Een mogelijke andere oorzaak voor het lage gebruik is dat de mogelijkheid om bladmuziek te lenen bij de openbare bibliotheek bij veel potentiële gebruikers nog onbekend is. Toch is er in dit plan van aanpak geen actie opgenomen om deze bekendheid te vergroten. Reden hiervoor is dat eerst de zicht- vind- en beschikbaarheid op orde moet zijn alvorens hiermee naar buiten kan worden getreden. Na afronding van de acties in dit plan van aanpak kan in een volgend plan aandacht worden besteed aan de bekendheid. Ook hiervoor is aansluiting op de klantreis van belang.

2.1D Zicht- en vindbaarheid

Bladmuziek specifieke informatie in de NBC+

Op dit moment wordt niet alle in de GGC beschikbare metadata van bladmuziek getoond in de NBC+. Ook is op bibliotheek.nl niet duidelijk zichtbaar dat bladmuziek onderdeel uitmaakt van de collectie van de bibliotheek. Deze informatie zou bijvoorbeeld via knoppen of zoekingen

²⁰ Zie de website van de KB voor meer [informatie over de KB-inkoopcommissie digitale content](#).

kunnen worden toegevoegd. Hierdoor wordt bladmuziek beter zichtbaar en kan de klant eenvoudiger de bladmuziek vinden die hij of zij zoekt.

Het werkverband zal daarom een geprioriteerde wensenlijst indienen bij de KB. Op deze lijst vermeld zij welke elementen zij op welke wijze graag terug wil zien in de NBC+/ bibliotheek.nl. De KB neemt hier in overleg met de metadatawerkgroep²¹ en de klankbordgroep NBC+ een besluit over.

Actie 5

Indienen van een voorstel bij de KB met betrekking tot de zicht- en vindbaarheid van bladmuziek in de NBC+

Verantwoordelijk	Werkverband (incl. Musidesk)
Planning	2019

Verbetering metadata in de GGC of andere databank

In relatie tot de zichtbaarheid van de metadata in de NBC+ dient ook te worden gekeken naar de volledigheid van deze metadata in het GGC. Op dit moment worden de bezettingscodes op verschillende manieren ingevuld. Hier dient een oplossing voor te worden gezocht. Dit kan binnen het GGC maar mogelijk ook in een andere databank²². Omdat deze actie ook invloed heeft op de plannen van SOM en CDR met betrekking tot de ontwikkeling van een platform (zie actie 8) en de NBC+, dienen SOM/CDR en de KB bij dit onderzoek betrokken te worden. De financiële haalbaarheid van de oplossing, eventueel met behulp van subsidies, is een belangrijk aandachtspunt.

Actie 6

Onderzoeken hoe de metadata van bladmuziek (met name de bezettingscodes) verbeterd kan worden in het GGC of een andere databank in relatie tot de NBC+ en de plannen van SOM en CDR voor de ontwikkeling van een (blad)muziekplatform.

Verantwoordelijk	Werkverband (incl. Musidesk) in overleg met SOM/CDR en KB
Planning	2019

Digitalisering ten behoeve van moeilijkheidsgraad

Om via de catalogus geschikte bladmuziek te kunnen vinden, is het voor de klant wenselijk om een goede inschatting te kunnen maken of het werk van passend niveau is. Het digitaliseren van de eerste pagina(s) (notenvoorbeeld) van een werk maakt deze inschatting mogelijk en is daarom een belangrijke verbetering in de landelijke zichtbaarheid van bladmuziek.

Musidesk zal hiervoor ten eerste een subsidie aanvraag indienen:

²¹ Zie bijlage voor de samenstelling van deze werkgroep.

²² Het GGC is in principe niet gemaakt voor bladmuziek. Het overhevelen van de metadata naar een andere databank zou daarom voordelen kunnen opleveren,

Actie 7

Indienen van een subsidieaanvraag bij Stichting Pica voor digitalisering van eerste pagina's bladmuziekbanden (notenvoorbeeld) t.b.v. inschatting moeilijkheidsgraad

Verantwoordelijk	Musidesk
Planning	2019

Indien deze subsidieaanvraag wordt goedgekeurd zal ook de digitalisering van de afbeeldingen en het beheer hiervan door Musidesk worden verzorgd middels afbeeldingslinks in het GGC. Voorwaarde hiervoor is wel de vertoning van de afbeeldingen in de NBC, deze mogelijkheid wordt door de KB onderzocht.

Nationaal digitaal platform

Om er voor te zorgen dat alle publiek gefinancierde bladmuziek collecties van Nederland gezamenlijk zicht- en vindbaar worden, werken SOM en CDR aan een plan voor een Nationaal Muziek Archief. Dit archief is een digitaal platform waar collecties met behulp van linked open data kunnen worden ontsloten (zie ook paragraaf 1a). Partijen uit het openbare bibliotheek netwerk spelen hierin geen leidende rol maar zullen hier wel aan meewerken omdat dit ook voor hun klantgroep voordelen biedt.

Actie 8

Medewerking verlenen aan het initiatief van SOM en CDR om een digitaal platform voor de ontsluiting van publiek gefinancierde (blad)muziek collecties in Nederland

Verantwoordelijk	KB, Werkverband (incl. Musidesk),
Planning	2019

Hoe deze medewerking er precies uit gaat zien wordt samen met de muziekbibliotheken uitgewerkt in een projectplan voor de vorming van een digitaal Nationaal Muziek Archief (NMA) dat vanuit Stichting Omroep Muziek in samenwerking met andere muziekbibliotheken wordt voorbereid. De uitgangspunten als verwoord in de strategie Netwerk Digitaal Erfgoed, waarin de KB ook participeert, zijn bij de uitwerking van dit plan leidraad. Het plan wordt begin 2019 verwacht.

2.1E Beschikbaarheid

Door het inrichten van een nieuwe IBL voorziening (IBL-V) zullen alle bladmuziekcollecties van openbare bibliotheken en Musidesk landelijk beschikbaar komen voor leden van de openbare bibliotheek.

Actie 9

Partijen binnen het openbaar bibliotheek netwerk stellen hun bladmuziekcollectie landelijk beschikbaar met behulp van de nieuwe IBL voorziening (IBL-V). Vergoeding hiervan vindt plaats via een clearinghouse constructie onder beheer van SPN.

Verantwoordelijk	KB (ontwikkeling IBL-V), SPN (beheer clearinghouse), Werkverband (leverende organisaties en monitoring hiervan)
Planning	2019

Deze nieuwe IBL voorziening zal een getrappt levermodel kennen. Dit betekent dat, net als in de huidige situatie, indien een titel niet lokaal beschikbaar eerst bibliotheken of POI's binnen de provincie zullen worden bevroegd. Vervolgens zullen op landelijk niveau de partijen uit het werkverband als eerste worden bevroegd. Op welke wijze de partijen met bladmuziek in dit getrapte model moeten worden opgenomen kan in overleg met het werkverband worden uitgewerkt.

Tegenover de landelijke levering zal een vergoeding staan die middels een clearinghouse constructie zal worden verrekend tussen aanvragende en leverende partijen²³. Dit clearinghouse zal in navolging van de Uitvoeringsagenda landelijke (plus) collecties in de loop van 2019 worden geïmplementeerd en beheerd door SPN.

²³ Let op: dit betreft een business to business vergoeding. Doorberekening aan de klant is een autonome verantwoordelijkheid van afzonderlijke bibliotheekorganisaties maar wordt afgeraden in het belang van de toegankelijk van de collectie Nederland.

Bijlagen

Bijlage A: Deelnemerslijst werkgroep

Landelijke Werkgroep Bladmuziek openbare bibliotheken (LaWeBla)

Voorzitter

Ronald Spanier

Leden

Gerdy Molenaar

John Valk

Frans van Spaandonk

Anne Marie Roetgerink

Elisabeth Slager

Jan Reijnders

Johan Stapel

Marjon van Schendel

Martie Severt

Organisatie

Servicecentrum Flevolandse Bibliotheken (SFB)

PLUS, Openbare Bibliotheek Amsterdam (OBA)

PLUS, Bibliotheek Rotterdam

PLUS

Musidesk

Frysk Muzyk Archyf

Centrale Bibliotheek Den Haag

Koninklijke Bibliotheek

Stichting Omroep Muziek (SOM)

Nederlandse vereniging van muziekbibliotheken,
muziekarchieven en muziekdocumentatiecentra (NVMB)

Bijlage B: bladmuziekcollecties van openbare bibliotheken

Bron: WSOB gegevenslevering 2017²⁴

Bibliotheekorganisatie	Aantal banden blad-muziek	Aantal uitleningen-en blad-muziek	Uitleenfrequentie bladmuziek	Aantal banden totale collectie	Aantal uitleningen-totaal	Uitleenfrequentie totaal
de Bibliotheek aan de Vliet	1	9	9,0	130903	588080	4,5
de Bibliotheek Graafschap	1	5	5,0	90095	378095	4,2
de Bibliotheek Krimpenerwaard	1	2	2,0	82261	239911	2,9
de Bibliotheek Westland	1	6	6,0	163261	527322	3,2
de Bibliotheek Bollenstreek	1	0	0,0	177586	624291	3,5
de Bibliotheek Hoeksche Waard	1	6	6,0	90949	250007	2,7
de Bibliotheek Noorderveld	1	14	14,0	54038	136073	2,5
de Bibliotheek Midden Fryslân	2	7	3,5	132302	468777	3,5
de Bibliotheek Zuid Hollandse Delta	2	5	2,5	124570	425469	3,4
de Bibliotheek Voorschoten-Wassenaar	2	0	0,0	75386	230995	3,1
de Bibliotheek Salland	4	71	17,8	66808	243519	3,6
de Bibliotheek Brummen Voorst	5	7	1,4	51688	220520	4,3
de Bibliotheek Staphorst	5	28	5,6	35555	151245	4,3
de Bibliotheek Dinkelland	5	21	4,2	33734	108279	3,2
de Bibliotheek Zoetermeer	6	14	2,3	175796	498948	2,8
de Bibliotheken Zuidoost Fryslân	6	23	3,8	111855	516273	4,6
de Bibliotheek Ommen	6	23	3,8	30154	108461	3,6
de Bibliotheek Schiedam	7	5	0,7	108122	284901	2,6
de Bibliotheek Kampen	7	106	15,1	105124	435961	4,1
Stichting openbare bibliotheken Stadskanaal de Bibliotheken Zuid-	8	39	4,9	69578	261070	3,8

²⁴Voor de volledige dataset zie: <https://www.bibliotheekinzicht.nl/databank> Dit is exclusief de collecties van POI's (en Musidesk).

Gronin						
Stichting Kulturhus Haaksbergen	8	13	1,6	28105	98961	3,5
de Bibliotheek Oostland	8	13	1,6	115746	372449	3,2
de Bibliotheek Midden-Drenthe	9	6	0,7	87570	183348	2,1
de Bibliotheek Nieuwegein	10	0	0,0	66525	150619	2,3
de Bibliotheken Menterwolde-Pekela-Veendam	13	113	8,7	68252	219351	3,2
de Bibliotheek Noord-Veluwe	14	35	2,5	172558	660847	3,8
de Bibliotheek Lek&IJssel	14	84	6,0	112285	472333	4,2
de Bibliotheek Angstel, Vecht en Venen	15	60	4,0	134659	413172	3,1
de Bibliotheek Rijssen-Holten	17	153	9,0	62750	307964	4,9
de Bibliotheek Kop van Overijssel	18	75	4,2	57996	209277	3,6
de Bibliotheek Assen	19	25	1,3	140520	515021	3,7
RegioCultuurCentrumIdeea	27	87	3,2	173721	657951	3,8
de Bibliotheek Montferland	28	0	0,0	52615	148336	2,8
de Bibliotheek Flevomeer	29	124	4,3	210001	1008153	4,8
de Bibliotheek Rivierenland	35	43	1,2	281430	919009	3,3
de Bibliotheek Waterland	35	102	2,9	155729	534093	3,4
Kunstwerk! de Bibliotheek Liemers	38	31	0,8	115847	358847	3,1
Biblionet Groningen	52	480	9,2	501004	1794828	3,6
de Bibliotheek het Eemhuis	53	0	0,0	349340	1353172	3,9
de Bibliotheek Helmond-Peel	55	5	0,1	247074	513526	2,1
de Bibliotheek Altena	67	63	0,9	69753	208646	3,0
de Bibliotheek Emmen	116	1060	9,1	177296	511117	2,9
Bibliotheek Langedijk	142	55	0,4	40048	107316	2,7
Biblionet Drenthe (Aa en Hunze, Borger-Odoorn, Coevorden, Meppel)	153	1258	8,2	1041839	2465746	2,4
de Bibliotheken Westfriese Bibliotheken	242	230	1,0	187117	395651	2,1

de Bibliotheek Veluwezoom	259	310	1,2	115710	421258	3,6
de Bibliotheek Heiloo	312	197	0,6	36056	106920	3,0
Bibliotheek VANnU	317	141	0,4	178586	410648	2,3
Bibliotheek het Markiezaat	392	239	0,6	134511	404656	3,0
de Bibliotheek Z-O-U-T	404	521	1,3	130901	404383	3,1
de Bibliotheek NOBB	417	244	0,6	410994	860259	2,1
de Bibliotheek Drachten Smallingerland	430	357	0,8	100153	280285	2,8
CultuurSpoor Best	444	232	0,5	38596	151543	3,9
de Bibliotheek Mar en Fean	450	456	1,0	414718	1085606	2,6
Nieuwe Nobelaer Bibliotheek	452	163	0,4	57989	147596	2,5
Bibliotheek Huizen Laren Blaricum	476	522	1,1	76185	238619	3,1
de Bibliotheek Veenendaal	511	262	0,5	80937	286353	3,5
de Bibliotheek Heusden	556	303	0,5	68759	214681	3,1
de Bibliotheek Almelo	616	639	1,0	74342	290841	3,9
de Bibliotheek Hengelo	637	664	1,0	111663	501832	4,5
de Bibliotheek Kerkrade	645	114	0,2	150225	169017	1,1
Stichting KopGroep Bibliotheken	661	280	0,4	253910	606383	2,4
de Bibliotheek Veldhoven	718	557	0,8	83288	252777	3,0
BplusC	856	779	0,9	203243	527337	2,6
de bblthk	991	420	0,4	52285	142184	2,7
de Bibliotheek Gooi en meer	1039	1162	1,1	158362	430177	2,7
de Bibliotheek BiblioPlus	1169	480	0,4	172892	358219	2,1
de Bibliotheek Venlo	1465	65	0,0	177114	441819	2,5
de Bibliotheek Hoorn	1495	98	0,1	120925	312635	2,6
de Bibliotheek Amstelland	1744	1382	0,8	150078	502766	3,4
de Bibliotheek Gelderland Zuid (incl Groesbeek)	1758	3422	1,9	484600	1828083	3,8
Bibliotheek Hilversum, Centrale bibliotheek	1770	906	0,5	399829	356408	0,9
de Bibliotheek Deventer	1818	1882	1,0	438916	543919	1,2
de Bibliotheek Zwolle	2212	1863	0,8	171205	757575	4,4
de nieuwe bibliotheek	2298	1975	0,9	196813	694369	3,5
de Bibliotheek Oosterschelde	2306	1062	0,5	173428	616198	3,6
De Domijnen	2452	132	0,1	230373	488353	2,1

de Bibliotheek Theek 5	2707	1373	0,5	242135	705325	2,9
de Bibliotheek 's-Hertogenbosch	3353	1297	0,4	417716	1136995	2,7
Groninger Forum Bibliotheek	3584	3748	1,0	206033	843649	4,1
de Bibliotheek Brunssum	4310	15	0,0	44235	76178	1,7
de Bibliotheek Kennemerwaard	4343	2695	0,6	265170	973290	3,7
de Bibliotheek Midden-Brabant	4820	2116	0,4	559081	1330604	2,4
Centre Cèramique	5934	1835	0,3	134153	281982	2,1
CODA	6174	1494	0,2	263002	981553	3,7
de Bibliotheek Arnhem	6838	3691	0,5	212729	791800	3,7
de Bibliotheek Breda	11494	1440	0,1	198138	597463	3,0
de Bibliotheek Utrecht	11694	6072	0,5	522939	1514542	2,9
de Bibliotheek Zuid-Kennemerland	14148	4434	0,3	424330	1331341	3,1
de Bibliotheek Enschede	22033	5249	0,2	203107	1063900	5,2
ZB Planbureau en Bibliotheek van Zeeland	34566	7551	0,2	1110678	624262	0,6
de Bibliotheek Rotterdam	43159	6274	0,1	661986	1380124	2,1
Bibliotheek Den Haag	57769	9509	0,2	789077	1814506	2,3
OBA	58885	6597	0,1	1185961	1801148	1,5
TOTAAL	329170	91725	0,3	19647601	53360291	2,7

Bijlage C: Deelnemers werkgroep Metadata

Naam	Organisatie
Brigit van Berkel	KB
Mildred de Bock	Zeeuwse Bibliotheek
Geesje Dam	Tresoar
Karin Geurts	Bibliotheek Rotterdam
Marcel de Koning	KB
Anneloes Kriek	OCLC
Lies Kramer	Probiblio
Marie-Bernadette Meulenbroek	Bibliotheek Utrecht
Erwin Tuinstra	NBD-Biblion
Lieke de Veer	Biblionet Groningen
Marja Verhulst	Bibliotheek Midden-Brabant
Miriam Wagenaar	KB